

..... Σ Η Μ Α .....

Ο.- " Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι ". Λαογραφικὴ ἐκπομπὴ τοῦ σταθμοῦ μας, πού γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

Μουσικὴ ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη.

..... τό σῆμα σβύνει .....

Ο.- Τό βουκολικὸ τραγούδι ἀνθίσε κυρίως στήν περιοχή Ματσούκας. Τό αἶσθημα τό ἐρωτικό μέσα στά τραγούδια αὐτά, εἶναι τόσο φλογερό, ὥστε ἔλεγαν στήν Ματσούκα: Ὁ νέος μποροῦσε νά ἐρωτευθῇ, ἐπίσης καί ἡ νέα, ἀκούοντας μονάχα ἓνα τραγούδι. Ὁ ἦχος καί τά λόγια ἑνὸς τραγουδιοῦ ἦταν σέ θέση, νά ἀνάφουν τή φλόγα τοῦ ἔρωτα.

Στή Ματσούκα, ἡ ζωὴ τοῦ τσοπάνη καί τῆς τσοπάνισσας, παρουσίαζε ξεχωριστὴ γραφικὴ ὁμορφιά. Τραγουδοῦσε ὁ νέος κι' ἀντηχοῦσαν οἱ λαγκαδιές. Καί ἡ κόρη ἀκουε τό τραγούδι, ἀπολάμβανε τή μελωδίᾳ του κι' ἔπειτα ἡ ψυχὴ τῆς σιγά-σιγά ἀποκτοῦσε φτερά, ἡ καρδιά τῆς ἀρχίζε νά κτυπᾷ ἀλλιότινα. Μὲ ἄλλα λόγια, τό ἐρωτικό τραγούδι, πού ἡ μελωδίᾳ του ἀπλωνόταν στήν καταπράσινη φύση, ἀναφτε τά σωθινά, τίς τρυφερές καρδιές.

..... Λ Υ Ρ Α .....

Ἄγεϊ σά ραχοῦ-ἔφαλα, ἀδά σά χαμελίας,  
κελάτῃσον μικρόν πουλί μ', ν' ἀκούω τή λαλία σ'.

Τραγούδα, ἀγάπη μου, πάνω ἐδῶ στὶς ψηλές ραχιές, στήν ἐρημιὰ τῶν βουνῶν, τραγούδα, κελάτῃσε σάν τό πουλί καί ἡ ψυχὴ μου αἰσθάνεται τόσο τὴν ἀνάγκη νά ἀκούσῃ τραγούδι ἐρωτικό.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

Ο.- Στὸ ἀκόλουθο δίστιχο ζωγραφίζεται ἡ ζωὴ τοῦ παρχαριοῦ, τῆς ἐξοχῆς, ὅπου οἱ Παρχαρομάνες μὲ τά πρόβατα περνοῦσαν μῆνες ὁλόκληρους πάνω στά ψηλά βουνά.

Σέ πολλές περιοχές τοῦ Πόντου, ἡ κτηνοτροφία ἦταν ἡ κυριώτερη ἀπασχόληση τῶν ἀνθρώπων. Ἡ λαϊκὴ μοῦσα τραγούδησε τὴν ζωτικὴ ὁμορφιά τῆς Παρχαρομάνας, τῆς τσοπανοπούλας καί τό νοικοκυριό της. Ἡ κόρη αὐτὴ βοσκάει ὁλημερίς τά πρόβατα καί τό βράδυ τὰ ἀρμέγει.

Τὸ τραγούδι.

Τό γάλα, πού, συγκεντρώνει, εἶναι τόσο πολύ, πού δέν ἔχει, ποῦ νά τό βάλῃ. Ἔτσι τό κατεβάζει στό χωριό μέ τόν ἐξῆς τρόπο: Κατασκευάζει ἕνα τεχνικό ἀγωγό, πού ξεκινᾷ ἀπό τό βουνό καί φθάνει ὡς τό χωριό, ὡς τό ποῦμε αὐλάκι. Τό ἄφθονο γάλα μονάχα ἔτσι θά μπορέσῃ νά τό διοχετεύσῃ ἡ νοικοκυρεμένη κόρη στό χωριό. Ἡ ποιητική ὑπερβολή δέν εἶναι χωρίς σημασία. Καί τήν γραφική καίτηνοτροφική ζωή ζωγραφίζει καί γιά τήν νοικοκυροσύνη τῶν προγόνων μας δίνει πληροφορίες.

..... Λ Υ Ρ Α .....

Ἡ κάλη μ' παρχαρεύκεται σά ψηλά τά ραχία,  
καί μέ τό κρενίν κατηβάζ' τό γάλαν σά χωρία.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

Ο.- Ἄς ἔρθουμε τώρα σέ μιά ἄλλη πτυχή τῆς ζωῆς τοῦ Πόντου. Ἡ ξενιτειά μέ τά φαρμάκια της. Ἄλλοι σ' ἐκεῖνον, πού ἀποχωρίζεται τόπο ἀγαπημένο, πρόσωπα τῆς καρδιάς του καί ἀφήνει πίσω του βουνά, βουνά τῆς Πατρίδας καί παίρνει τό δρόμο τό μακρινό, πού θά τόν φέρῃ στά ξένα. Ἐκεῖ στά ξένα θά τόν φάῃ τό μαράζι.

..... Λ Υ Ρ Α .....

Ν' ἀηλί π' ἀποχωρίζεται κι' ἀπιδιαβαίν' ραχία,  
καίεται τό καρδόπον ἀτ' ὡς σήν ἀρωθυμία.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

Ο.- Κλείνομε τό πρόγραμμά μας μέ διάφορους σινοπούς καί τραγούδια.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ .....

Ο.- Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη Πέμπτη, αὐτή τήν ὥρα.

..... Σ Η Μ Α .....

Μετεδόθη ἡ λαογραφική μας ἐμπομπή " Ποντιακοί ἀντίλαλοι ", πού γράφει ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.

..... τό σῆμα σβύνει .....